

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ (Μάρτιος 2008)

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

1. Με το ν. 3423/2005 θεσπίστηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας νομοθετικό πλαίσιο για την προώθηση των βιοκαυσίμων ως βασικής μορφής ΑΠΕ και εναρμονίστηκε η νομοθεσία μας με την Οδηγία 2003/30/ΕΚ. Επίσης, με το άρθρο 34 του ν. 3340/2005 προβλέφθηκε ειδικό φορολογικό καθεστώς για τη διάθεση ορισμένης ποσότητας βιοκαυσίμων στην αγορά κατά τα έτη 2005, 2006 και 2007.

2. Οι βασικές επιλογές των παραπάνω διατάξεων, με τις οποίες προσδιορίστηκαν οι προϋποθέσεις για την προώθηση των βιοκαυσίμων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που αναλάβαμε για την καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου, είναι:

i. Η οργάνωση μιας ελεγχόμενης αγοράς βιοκαυσίμων για τις μεταφορές με συγκεκριμένο Πρόγραμμα Κατανομής ως το έτος 2010. Σ' αυτό καθορίζονται τα κριτήρια, η διαδικασία και η μέθοδος κατανομής των ποσοτήτων αυτούσιου βιοντίζελ στις παραγωγικές μονάδες και στα διυλιστήρια.

ii. Η ένταξη στο Πρόγραμμα μονάδων παραγωγής και εισαγωγής βιοκαυσίμων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (δυναμικότητα μονάδας, ποσότητες που διακινήθηκαν τα προηγούμενα έτη, εξασφάλιση πρώτης ύλης από ενεργειακές καλλιέργειες).

iii. Η αποφορολόγηση ως βασικό κίνητρο για την προώθηση των ενεργειακών καλλιεργειών, τη δημιουργία μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων και τη βελτίωση της θέσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

3. Ο νόμος προέβλεψε μεταβατικά την κατανομή ποσοτήτων χωρίς την έγκριση Προγράμματος μόνο για το έτος 2005. Και ενώ έπρεπε για τα έτη 2006 -2010 να καταρτισθεί Πρόγραμμα με βάση αντικειμενικά κριτήρια, ο νομοθέτης παρέτεινε με μεταβατική ρύθμιση και για τα έτη 2006 και 2007. Έως σήμερα λοιπόν οι ποσότητες αποφορολογημένου βιοντίζελ κατανέμονται με υπουργικές αποφάσεις, χωρίς την κατάρτιση Προγράμματος και χωρίς ουσιαστικά την τήρηση των κριτηρίων του νόμου για τη συμμετοχή στην αγορά των βιοκαυσίμων.

4. Με την τροπολογία που εντάχθηκε στο νομοσχέδιο για την έρευνα επαναλαμβάνεται -τρία χρόνια μετά την ισχύ μεταβατικών ρυθμίσεων και τρία χρόνια πριν από την εκπνοή της περιόδου για την οποία θα έπρεπε να εκπονηθεί Πρόγραμμα Κατανομής- και για το 2008, με δυσμενέστερους μάλιστα όρους, η λύση που είχε διαμορφωθεί εκ των ενόντων τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα, με τη νέα ρύθμιση

παραγκωνίζεται το Πρόγραμμα ως βασική επιλογή του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα βιοκαύσιμα, ενώ καταργούνται τα σταθερά κριτήρια που προέβλεπε η νομοθεσία. Τέλος, εγκαταλείπεται η αποφορολόγηση ως οικονομικό εργαλείο περιβαλλοντικής πολιτικής και κίνητρο για την προώθηση των βιοκαυσίμων ως μορφής ΑΠΕ.

5. Η εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου λειτούργησε ως τώρα με πολλές στρεβλώσεις, οι οποίες δεν επέτρεψαν την οργάνωση μιας ορθολογικής και ανταγωνιστικής αγοράς στην περιοχή των ΑΠΕ. Η προσεκτική ανάγνωση των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν τα τρία τελευταία χρόνια για την κατανομή των ποσοτήτων και η αποτίμηση της εφαρμογής τους είναι κάτι περισσότερο από αποκαλυπτικές. Με αδιαφανείς και πελατειακές επιλογές ευνοήθηκαν ορισμένες επιχειρήσεις, ενώ συμπίεστηκαν υπέρμετρα άλλες, γιατί αγνοήθηκαν τα αντικειμενικά κριτήρια που προέβλεπε ο νόμος.

6. Με τη ρύθμιση που ψήφισε η Βουλή διατηρείται ο αυστηρός έλεγχος της Πολιτείας στην αγορά των βιοκαυσίμων παρά την εγκατάλειψη της αποφορολόγησης. Επίσης παρέχεται στον Υπουργό Ανάπτυξης ευρεία και γενική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των κατανεμόμενων ποσοτήτων, των κριτηρίων, της διαδικασίας και του τρόπου κατανομής τους κ.ά., η οποία, δεν συμβιβάζεται, κατά την ορθότερη άποψη, προς το Σύνταγμα. Έτσι όμως εμποδώνονται οι όροι που οδηγούν αναπόφευκτα στη στρέβλωση μιας αναπτυσσόμενης αγοράς, τη στιγμή που άρχισαν να εκφράζονται αμφισβητήσεις για την επίδραση των ενεργειακών καλλιεργειών στο περιβαλλοντικό ισοζύγιο. Τέλος, με την ανωτέρω τροπολογία δεν επιτρέπεται η δημιουργία αξιόπιστων μονάδων στην αγορά βιοκαυσίμων και υποθάλπεται η νόθευση του ανταγωνισμού.

7. Η απίστευτη για μια σύγχρονη δικαιοκρατούμενη Πολιτεία περιπέτεια που σκιαγραφήθηκε αποκαλύπτει με ανάγλυφο τρόπο ότι με τις παλινωδίες και τις εσφαλμένες επιλογές του νομοθέτη και της Κυβέρνησης:

i. Δεν μπορέσαμε να αποκτήσουμε ένα πάγιο, σαφές και αξιόπιστο νομοθετικό πλαίσιο για την οργάνωση της αγοράς των βιοκαυσίμων.

ii. Δεν μπορέσαμε να τα εντάξουμε στο ενεργειακό ισοζύγιο μας ως βασική μορφή των ΑΠΕ και ως εργαλείο για την καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου.

iii. Εγκαταλείψαμε πρόωρα ένα από τα λίγα οικονομικά εργαλεία που διαθέταμε στην περιβαλλοντική πολιτική μας, χωρίς να υποβληθούμε καν στον κόπο να αναζητήσουμε άλλες λύσεις εκτός από την αποφορολόγηση.

iv. Δεν διατηρούμε μόνο αλλά επιτείνουμε τους αδιαφανείς και πελατειακούς

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

όρους που λειτουργούν ως εμπόδιο στην οργάνωση μιας ανταγωνιστικής αγοράς με βάση τις αρχές και τους κανόνες του Συντάγματός μας και του κοινοτικού δικαίου.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο ένθετο "Περιβάλλον και Ανάπτυξη" της Εφημερίδας "ΗΜΕΡΗΣΙΑ" στις 7 Μαρτίου 2008, σ. 2.